

Buriaad-Mongol YEN

BK(b) Paartiiin Buriaad-Mongol Oblastnoi Komiteed ba BMASSR-ei
Centraalna Gyisedxexe Komiteedei yderbyrii gazaad

Mynoeder bygede aradai
hain yder—RSFSR-ei ba
BMASSR-ei Verxoovno
Soveedyydte hungaxa
hungaltiin yder

BYGEDEERE HUNGALTADA JIREJE!

Leenin—Staalinali paartiiin tylee, kommuniistnuud ba partiiina bișenydei
Staalinska bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalja!

RSFSR-ei Konstituucahaa

138 statyjaa. Azalšanai deputaadrnara byxii aarnauud ba ooblastinuudai azalšanai deputaadrnara Verseoveedyydte, avtonoomno respyyblikenydei Verxoovno Soveedyydte avtonoomno ooblastinuudai azalšanai deputaadrnara Soveedyydte, nacionaalsa administratiivna okruguidai ba raionuudai, baioroduudai ba seelškiin (stanilcanuudai, dereevnebullydei, xuutornuudai, auulnuudai) azalšanai deputaadrnara Soveedyydte, deputaadrnariji hungaxa jatobadal bolbol bygdeniit, tegse ba sexe hunguuun ileriin erxiin yndehili barimaltan, niuusa golosovaaraa joohor hungagsadaar yilededgexe johotoi.

139 statyjaa. Deputaadrnariji hungaxa jatobadal uubolbol bygdeniit baixa johotoi: uxaagyi xnyyd iliba hinguuliingaa erxiiji syydeer xahagdahan xygnydhee biše, arban naiman naha xyrhen RSFSR-ili byxii graazdanuud bolbol raasa ba nacionaalsa SR ilgaa, şazan syltelge, erdem hurguuliin ceenze, vnybxinehen huudil, sociaalna ug garbal, zöri n-adal zerge ba yngreher sagai azaljabuulga-sotamaagyi, deputaadrnariji hinguulida xabaadaxa ba xyungagdaxa erxetei baixa.

Manai orondo gegeerelei ulam saasadaa delgerenlii xen xyseneb, Soveed Sojuuzai araduudai nauuka, literatura ba iskyystvili ulam saasamb halbaruulniji xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

Soveed Sojuuzai araduudai xoišodoo syro-leetei ba tegse erxetei baixiin xen xyseneb, SSSR-ei bolraduudai eb ejiji saasadan bexizylyklii xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

SSSR ei azalšai saasadaa amagalai azalai ol xubiliyi xereglekijin xen xyseneb, manai Exe oroni syletei ba bejee daahan baixili xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

Manai soveed exener xadaa azaxiin ba zasag tytelelgiln byxii halbarinuudai xoišodoos sylee ba lyren erxetei baixili xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

BK(b) P-in CK-ei 1937 onoi dekaabri 6-ai xandalgahaa.

BAJARAI YDER

Buriaad-Mongoloi azalšad xaanovska azalai ynder deede xadaa, Soveed Sojuuzai 170 ynexeer haixan zišeenydiji millioonoi negedemel ba ebte xaruulba.

byletel negen xamta, Staalinska Konstituucin yndehu deere SSSR-ei Verxoovno araduudai aguu jixe voordb Soveeddyi hungahanbaina. Tere aguu jixe bajarai martagdaşagy yderhees xojo xaxad zil yngere. Tere xadaa soveed aradai ilagdaşagy xysba moraallno politiçeske negedelei demonstraca bolhon baina.

Myneeder, ijyyniin 26-da, RSFSR-ei ba Buraad-Mongoloi araduud xadaa, eehedilinge respyyblikenydei Verxoovno Soveeddyi hungaxa. Ene xadaa, aradbygedin aguu jike bajarai praažnig myn boľno.

Urdans xanta Rossiliin sylgenei oron baithan manai Buriaad-Mongol respyyblike bolbol Leenin—Staalinali paartiiin xytelberleer, aguu jike oros aradai tuhalamzaar halbaran sesegleze baigaa respyyblikenydei negen boloo. Carlizmiliin genzehee sylelegdehen, manai azalšad bolbol gerelteme haixan sine azabal dal baiguula exilhen ba Leenin—Staalinali paartiiin xytelberireer gaixamşag ilalta tulaa.

Ede tulaltanuudai negen eli todo faaktan xadaa manai Buriaad-Mongoloi azalšad bolbol Staalinali Konstituucin yndehu eehedilinge zasagigaa verxoovno organiji hungaxa. Manai respyyblike yngere gegdehungaltiin urdateexi kampaaniiln byxii jabas xadaa, myneeder, 1937 onoi dekaabrii 12-oi yderinx metelen kommuunistnuud ba partiiina, bișenydei staalinska bloog gaixamşag sine ilalta bejelyylxen damzaggyi baina.

Myneeder, manai hungagsad radaa, RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveeddydei ex oronoigoo erximydi hungaza, eehedilinge moraallno politiçeske negedeliyi demonstracalxa baina.

Buriaad-Mongol arad xadaa, ijyyniin 26-nai aguu jike tylee terenei oirlin soratnig nyixer Moolotovol tylee kommuunistnuud ba partiiina bișenydei staalinska bloog gaixamşag sine ilalta bejelyylxen damzaggyi baina. Buriaad-Mongol arad xadaa, ijyyniin 26-nai aguu jike Staalinali tylee terenei oirlin soratnig nyixer Moolotovol tylee kommuunistnuud ba partiiina bișenydei staalinska bloog kandidaaduud — Buriaad-Mongol aradai erximel shenyyd amzaltanuud tuxai medeesnyyd yder byri yrgegen abtaza baigaa. Azalšad olonite bolbol hungaltadaa beledxeze baixadaa, emxitei, todorkoi, prodyktivne — sta-

Kommuniistnuud ba partiiina bișenydei ilagdaşagy bloog mandag!

BMASSR-ei Konstituucahaa

101 statyjaa. Azalšanai deputaadrnara byxii soveeddydte: Buriaad-Mongol ASSR-ei Verxoovno Soveedte, aimaguudai, gooroduudai, somonuudai, bylegyydei, seelškiin (dereevenyydei, ylyysnyydei) azalšanai deputaadrnara Soveeddydte deputaadrnariji hungaxa jabadal bolbol bygdeniitiin, tegse ba sexe hunguuliin erxiin yndehili barimaltan, niuusa golosovaantiin johoor hungagşadaar yiledegdexe johotoi.

102 statyjaa. Deputaadrnariji hungaxa jabadal bolbol ygedeniitiin baixa johotoi: uxaagyi xnyyd ba hinguuliingaa erxiiji syydeer xahagdahan xygnydhee biše 18 naha xyrhen, Buriaad-Mongol ASSR-ei byxii graazdanuud bolbol raasa ba nacionaalsa ilgaa, şazan syltelge, erdem hurguuliin ceenze, tybxinehen huudil, sociaalna ug garbal, zöri n-adal zerge ba yngreher sagai azaljabuulga xamaagyi, deputaadrnariji hinguulida xabaadalsaxa ba hungagdaxa erxetei baixa.

Manai ex oron xadaa, xoinogšdoo xysen tyges, kyltyyrne ba syleete socialis derzaava baixiliin xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

Soveed Sojuuzai azalšan xadaa eksplataaciin jaarmohaa xezee byxende sylee baixiliin xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

Manai kolxozund ba sovxoouud bolbol ulam saasadaa halbaran urgaza, manai orondo xydoo azaxiin elbeg jixe produktnyydi ygeze baixiliin xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

Manai tariaasan xadaa jadarai ba ylesxelengei ajuulhaa xododoo sylelegdenxei baixiliin xen xyseneb, dereevenydei şanga şadaltai azabaidai xoinogšdoo ulam deeselyylxiji xen xyseneb, tere bolbol bolşevigyydei paartiiin tylee golosovaalxa, tere bolbol kommuunistnuud ba partiiina bișenydei bloogoi kandidaaduudai tylee golosovaalxa baina.

BK(b) P-in CK-ei 1937 onoi dekaabri 6-ai xandalgahaa.

„...manai hungaltanuuud bolbol byxii delxei deere gansaaran ynexerees syleetei ba ynexerees demokratiičeske hungaltanuuud myn“ (STAALIN).

Ceden Galsaanov

URIAA DUUN

Nyxedyyd,
oloor oo
jiriit
Hebseen tataad
heryygen...
Naran garxan
xarilat,
Naasaa,
terry-terryyen.
Xorin zurgaanai yyreer
Xooloom xanxinaad, zarganam:
Uran sylegei ygeer
Uriaa duugaa nairuulnam.
Mynee yder magtaaltai:
Naratai selmeg uta yder!
Mynee yder ugtaaltai:
Manai sengelig hain yder!
Gurgaldaixan, gurgaldai
Gojo duugaa tatamarxan.
Arteelaimini şargaldai
Aduun soogoo matamarxan.
Uuzam talim tarialaan
Urgaza ulam xaliurna:
Siig manaa uriaalan
Simejee xysseee altarna.
Yteleesed,
zaluusuuud,
Bultadaa

Yni suglaal uçaastogtaa.
Uranaar duulanab.
xaragtii,
Şamdas,
tandas
xendes.

Mynee yder magtaaltai:
Naratai selmeg uta yder!
Mynee yder ugtaaltai:
Manai sengelig hain yder!

Kooli-xyxiyy traktorist,
Zurgaa...—geze gylbe.
Ooli—sengyy motorist
Yyrniin dergede osho.

Xorin zurgaanai yyreer
Xooloom dunginaad, zarganam:
Uran sylegei ygeer
Uriaa duugaa huruulnam.
Duuhan jiriit,
orlit!
Duugaa tataan uriaalnam:
Biyletteen deeree
xariit,
Iosif Vissarioonovič Staalin.

Xosa Namsarain

ZOLTO BURIAAD

Sagean myngen
Sarbdag uulin
Orjol deeggyr ulairan,
Häruul xursa
Haixan naran
Keeren degden mandana.
Ulaan Sulir
Odonol tuja
Oroi deere badargaad,
Bata, xursa
Barimal bulad
Balta seerpe jalarna.
Aguu hyrtel
Arban negen
Altai tugnuud nalbaza,
SSSR gyrenei
Sesen xuullaar
Myne zargal gereltene.
Enxe gynzegii
Exe oronoi
Esege bagşa Staalin,

Bulad bexi
Bolshevlig oronoi
Bodotoi inag Moolotov
Delxein odon,
Delger haikau
Deede Soveed hungaxa,
Tyrel xaluun
Tyg tymen
Azalsha malishin zyrkende
Nazar zunai
Naran singi
Namaa seseg urguulbas
Haixan todo
Hara singi
Haruul tolo tatuulbas.
Zigtel bajalig
Zilmes seseg
Zigde gojor delgerhen
Zoltoi sogtoi
Zuzaan duulan
Buriaad oron zargana.

Namsarai Erdeniin

Staalinska Konstituuca

SSSR oronoi debisxerte
Selmeg naran sasaraa gereeler.
Soveed aradai baidalda
Staalinska Konstituuca batazaa mynxeer.
Kolbooto haixan SSSR-nai
Xujaglaa Staalinska Konstituucaar bejejee.
Olon milliono aradnai
Ondoo bolgoot shinedzen azalaa.
Staalinska bagşa, tanai
Sesen mogen bodol hurgaal
Socialis oronoi aradai
Sedxil uxaanda singee tyrgen.
Syleete bide bygedeeren
Staalindaa bajar xyrgejii, edibxitei!
Ulaan tugaan eeden
Ulam, ulam xyrgejii, hyrtel!

DABAA DAMBIIN

(Selengiin aimagai Jyreegei xysed biše dunda hurgullin huragsa).

EXE ORONDOD...

Aazam narmai
soveed oromni ariuuxan,
Altan naranda
tolorood, jalarana haruul-
xan.
Xygzem duunuud
exe niutagliim suuriaatuu-
laa,
Exe orondod
iraguu duugaa tatanab.
Erdem teeknikii
şudalxaar, belen zagsanab.
Xydeedeş, goordots
xysetei jixe ilaltiji
Xaana seregyi
xaran jababab bultiji.
Ajaar tere,
ogtorgoidoş rekordiji da-
baza,
Staalinska sookolnuud
omog doriuun nildene.
Senxir xye
dalaiagaars paroxooduud ja-
baza,
Staxaansovska meetodeer
azalaar orjolgon xynxinene.
Exe orondod
xongloo ajalgaar duulanab.
Inag voozds
Staalinaa magtaad duula
nab.
Sesegleed halbarhan

Socialis oromni yrgen daa.
Seer ariuin
niutagaim azalşad sengyy
daa!

Gryyyziin poed
Alio Maşaşvili**Voozdiin Exe oron**

Galta saxilgaanai nerjen buuhan zurlaadal.
Galaxamsag uulanuudaar zele tatahan oron le.
Altan zimes amtata haixan yriji
Ariuunaar urguuldag aldarta xadatai oron le.
Nebsee halxin niuuriş elşben baixadan
Heriyyin solbon xodidoo jabaza baidag le.
Ariuuxan agaariji naranai fontaan symeten,
Altan delxei xododoo seseglen baldag le.
Uullinš dabani orjol deerehee xarakada
Yylen dunduur şile xadanuud urgana.
Xada xabşal xymegi dunduur zirgeze
Xarjalaa myren xabarai uriaa tatana.
Myngan utahaa xolbozo debisken kovloortol.
Miralzaan binal tala gubinş nogooqor.
Tegse bejetei bugadal gojo mododonb
Olon ebere eedenş yrgen ziriildee.
Yrgen oron nelenxi negen baibas haa,
Ynge buliaaldan ilgaran toloton yzgeddeş,
Ojuu nomin, izemryyd eldeb yngereen.
Olon ynglin zimes tujaaran holongoton.
Baruulzaa xarakadas, gazar tenerilin xooronduur.
Senilice tariaanal yrgen dalai dolgilno.
Zyylzee xarakadas, xadin xazuu zerelegeen.
Xun sagaan xonid—yylendel manarna.
Engel dereevni bajarai dyleer badaranxai,
Elbeg delbeg tariaa zimeseer dyryrenxel,
Uuzam pooreb zimesei arxihaa delberne.
Urgastal tariaandaa kolkoonzig byxen bajarlan.

Kolkoozoi boidal ulam yrgeneer urgana.
Xyn byxen bajan bolood bajartai.
Kyreeni soon, tariaasan dvoorons
Xeeheteme hya, buşxama tohor xangaltaa.
Jagaan sliiva, şara alisiin gereeler
Jalaran gerektehen, hersegenen şibenin baigaa.
Nogoo nabşa ogtorgoiji, oroi deere
Saad xadar, oroxo byri yezel şt.
Ziggyerte myser garaaraa maniji dallaza,
Zimeseigee amtaar xynei dura bulliana.
Nahataigaa martahan edir zaluu xyn,
Nabşa telşen, enfeebxilen garaa harbaina.
Xamagai haixan, minil tere oronoi
Kara dalaidaa, niaalaad baixanş galaxamşag.
Dalai deerem, naran xezeeş jalaraad
Dalta yyle, bytyy mana taraana.
Staalin, ene—şini tyrehen oron le.
Sagai uraňhaa aldartai baihan oron le.
Ede uulanuud orjol ynder uxajai,
Öeriingee zyrkende xadagalaa şimnai jabanal şt.

D. Çirniinor orşuulba.

C. Oçirov.

**XARIIT, NYXED,
ALIŞ TEEŞEE...**

Nengeme ynder tariaan sooguur
Nairuulan duugaa jababan, doriun.
Nangin sariun agaar dunduur
Nerjene suuta soveed aeroplaan...

Xariit, nyxed, alış teeşee
Xalima, biltarma zargal badarana.
Xaliuran seseglen sengyy gegşeer
Xabatai manai boidal halbarna.
Bajaraar zyrkem dolgisood, haixan:
Verxoovno Soveedtem hungagdaxa zybşœlnyyde
Aguu jixe voozds Staalin,
Aldarta bolşevlig Moolotov yge.

Xariit, nyxed, alış teeşee
Xaluuun bajarai soigidoon nerjene.
Xabatal zargaltal Buriaad-Mongolşuud
Xyxiyyin duugaa duulan sengene.

Hungagşad bygedeere ugaa bajartai
Hungaxaa jirened uçaastogtaa, omogtoigoor.
Bolshevlig ynen xybyyd basagadtaa
Bultadaa ygebedi goolosuudaa, negen hanalaar.

Xariit, nyxed, alış teeşee
Xaanaşji—zavood, faabrig, kolkozuudaar
Xydelmerişen, kolkoonzig-barandaa myrliseed,
Xorin zurgaanaa ugtabal amzaltataigaar.

V. Majakoovsk
Soveed paasportiin tuxai şyleg

Mereheib
biyrokralizmijili
sono sydeer.
Mandaaduutta
jamba ygei genem.
Exetejee, şydxertejee
arilagtil,
Jyredes,
Eldebiin saarhan.
Xarin enem...
Kypee, kajutuanuudai
uta froontoor
xydelesgeene
çinoonig
jydegenen.
Paasportanuudaa
tuşanad,
bisji omogtolgoor
xyri-ulaan knizilcejee
ygenem.
Zarima paasportanuudili
barina bajartai.
Zarimandan—
oigoo gutan,
iran.
Xojor dabxar
angliiska lioovotoi
Paasportiji, zişeen, jambalan barina.
Bydyn negenei
gojodonb hargaza,
Byxiin
tongoin
doxlihor jababa,
Sainxili
abhan şingleer
margaza,
amerikaçlin paasport
abba.
Poolşkinxijl—
afiliş unşahan
jamaan şingi,
niydejoe beltilgebe
policilin genen
xoninuud—
Xaanaha garnab,—
geed gemerengi,—
geografičeske ilme honi-
nuud?
Aşaan xunde
tolgoigoos yrgengyi,
alis gehen
hyrxei
mederelgyi,
datçaanuudai
paasportanuudili
abna margangyi,
baha,
eldebiin—zildebiin
sveeedydeixiliş
xodorolgyi.
Xarin gente,

Ceden Galsaanov orşuulba

Z. Baldanzabon

Ijjyniin xorin zurgaanda

Bymberseg delkein
Badaragii odon,
Bygede aradai
Bajaraor
Zargalta boidalai
Zabxalanta naran,
Ilagdaxagyil,
Exe oronolm
zyrken,
Iraguu poeeziin
exin şyleg
Ijjyniin xorin zurgaana
yder—
Ilaltiin xygzemee
xanxinaana doriun.
STAALIN—
naranhaa
mynxo gerel
Arban teeşee sasaruulan,
Araduudai
Zyrkende şingen
bataar oronol.
Bygede aradai
Byxe bexi
barisanai tylee,
Byri haixan
baidalai tylee—
Buriaad-Mongolşuud

Prenlei Dorzij

Goolosoo ygene

Ilaltata bloogi naran,
ijjyniin xorin
zurgaan!
Exe socialis orondom,
elsetei tujaagaar
mandan!
Socializmiin aguu demok
soveed orondom
bejelyyline.
Socialis buriaad oronol
soveedi deede
orgando
Aguu jixe Staalin,
Aldarta Moolotov
tyryteiger,
Exe oronoigoo patriooduud
Erxiim xybyyd basagadtaa
Hungaza negen hanalarvili
honoxron goolosoo
ygenem.
Uuzam buriaad, oronol
ulam halbarxiin
tylee!
Socialis oron SSSR-gee
saşadaa beşizexlin
tylee!
Almaaz bexi — Staalin jixe
bloygex

Bidener bolbol kommuniistnuud ba partiiina bișenyydei Staalinska bloogoi kandidaaduudai tyləe golosovaalxabdi!

BOLŞEVİGYYDEI PAARTIİN TYLƏE

Bi mynəder xeləsegyi jixe zoltoor. Bi xadaa Oktiabrın socialis revoliyyciin yjede tyreñen ba socializmiñ orondo urghan, Leenin—Staalinal aguu jixe paartiiñ ynen tuhalagşa—leenniske komsomooloor xy-myzyylegdeñen, zaluu grazdanini—bi xadaa zoltoor haixan zaluu nahanaigaa tyləe, xyxiy sengelik baidalai tyləe bolşeviyydei aguu jixe paartida ba terenei voozds aguu jixe Staalinda ujalgataib.

Ijyyniin 26-nai yder—mynəder—Leenin—Staalinal paartiñ toiron, tereenei Centralna Komiteed ba ulasxooron-dün prolitaat-iin revoliyyciin voozds Staaliniji toiron manai ornoi azalşanai ulam byri nigtaar zagsaxa yder, bygede aradai aguu jixe hain yder myn. Bidener bolbol eenei yder zoltoi baidalaigaa tyləe, exo ornoigoo xysé sadalai tyləe, bideriiji kommunizmda xytelen jaba aguu jixe paartiiñ tyləe golosuudaa ygejiiñ zaluu yje-teniji uriaalnab.

Bidener bolbol bolşeviyydei paartiiñ tyləe, kommuniistnuud ba partiiina bişenyydei bloogoi tyləe, manai ornoi ynen basagad ba xybyydei tyləe golosuudaa ygejedee, manai Exe ornoi badaraltiñ tyləe, manai obooroniñ xysiiñ ulam bexiziyliñ tyləe, manai orondo nauuka ba iskyysstviin saasadaa badaraxiñ tyləe, manai kolxoozno poolnuud ba za-vooduud deerexi amzaltaiñ azalai tyləe goolosoo ygejebainab.

ZAMBAL ZAMBUUJEV Komissaar Tygytov ei çaa-tiliñ mlaadşa komandir

▽ ▽ ▽

Zol bajarai tyləe, zargalai tyləe

Staalinska Konstituuciuñ ja-ullarma tujaagaar gerləteñen manai gaixamşag haixan Exe oron, şine haixanaraar halbaran sesgelege baina. Manai ornoi arad zon xadaa, zargaltaigaar ba xyxiy sengeliger azahuuza baina. Gansaxan le Leenin—Staalinal aguu jixe paarti, gansaxan le Soveed zasag xadaa, rysen tyges Soveed Sojuuz bilii araduudta ilme halxan azabaldalij olgo.

Bi xadaa, Alairal aimagai ygeitil tarlaasañai xybyyndan bahan aad, Soveed zasag, kommunilis paartiiñ aşar erdem nomdo hursaza, mynëe Burlaad-Mongol teatrali aktiior bolnon bainab.

Byxil Burlaad-Mongoltoigoo nogen xamta, buriadai zaluu iskyysstviñlurgaza ba hal-ziliñ baina.

Buriad-Mongol iskyysstviin xydelmerilegded, bidener bolbol sehedingei iskyysstviñli ba kylstyryli ulam saasadan degerylxiliñ ba terenijil olrilm sagta aradai bodoto iskyystve bolgoxiliñ orodoxo bainab.

Mynëder, ijyyniin 26-da, RSFSR-el ba BMASR-el Verxoovno Soveediydte hungaxa nungaitil yderde bi, mynada meteşelen, iskyysstviñli olşesi xydelmerilegded bolbol azabaldala ulam ulam haixan, sengelik baidalai bolgoxilin ulada, Exe ornoo yse jixe sagadıñ teexnekei iskyystve jikeer delge-tyxiliñ tulada, kommunistiñlud ba partiiina bişenyydei olgo. Staalinska bloogi kandidaaduudai tyləe, Exe ornoigoo dylete patrioduudai tyləe, Leenin—Staalinal paarti ba araduudai aguu jixe voozds yxer Staalinal tyləe ugaa halinje bajartaigaar golosuudaa bloogex bainab.

V. XALMAATOV—Gyrenei, Burlaad-Mongol nacio-naalna teatrali artiist.

Ornoigoo erxim xybyyd ba basagadai tyləe golosovaalxab

Manai Soveed Eke ornoi syleete erxeten hungagsa-kolxoznig geşeb. Myneo ajaar 60-sil saxuu gazar deere azahuuza bainab. Ene torso soo neli-ededen olon jyymijil yzeob. Xaanta zasagai xasalan, zabolodus baigaad yzeob.

SSSR-el Verxoovno Soveedte hungaxa hungaltin yder—bygede aradai hain yder—De-kabrilin 12-to manai syleete Eke ornoi azalşad bolbol ee-ringee gyrenei xysen tygesi-jii ba Leenin—Staalinal paartiñli toiron nigtaar zagsanxai baihananay byxii delkein urda demonstraacalaa hen.

Myn sojuuzna ba avtonomno respyyblikenydiel Verxoovno organauudat, Leenin—Staalinal paartiliñ xeregte, socializmliñ xeregte bejje ygen-kei byxii azalşan araduudai ynen sudarguu xybyyd basa-gadiji elgegeebdi.

Ene hungaltada manai sojuuzna ba avtonomno respyyblikenydiel azalşan arad bolbol yse daxin byxii delkein urda moraalno politiqeske negedele, Leenin—Staalinal paartiliñ toiron nigtaar zagsanxai baihananay byxii delkein urda demonstraacalaa hen.

Minii Eke oron bolbol kommunilis paartiliñ ba byxii delkein azalşadai genialna voozds aguu jixe Staalinal xytelberi-dor jabaza, gaixamşag ilalta-nuudilji tulahan ba tulaxaşji baina.

Ilmel xadan, RSFSR-el ba BMASR-el Verxoovno Soveediydte elgegeekin tulada, Leenin—Staalinal paartiliñ xeregte, azalşadai zol zargalaityle temeselde esestede xyrter bejee ygen-kei xybyyd, basagaduudai tyləe golosovaalrab.

Selengiin aimagal Zargantiñ somonoi „Komin-teern“ kolxozoi kolxoz-nig DONOOJEV LIONXOVO.

Bi bolbol Soveed Sojuuzai

ZURAG DEERE: Tynxenei aimagai, Kerenei MTS-iin direktor nyker M. C. Zotoonov ha BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depaataaduudta kandidaad, traktoriyst nyx. Cilikova S. D. gazzedhee hyylei honinuudiji unsaza baina.

Cernoovoi foto.

Kolxoozudai poolinuud deere

Xyndete erxee aldaxagyn tylee temesene

Bxesojuzna xyde azaxuin vilstavkede xabaadaaxaar kandidaada respyyblikiin viastavoomor batalagdahan, kolxoozudai bolbol ene xyndete erxee aldaxagyn tylee temesene, 1938 onoi ton surxala kampaani-paar beledreljili amzalataigaar yngeregeze baina.

BXAV-de xabaadaaxaar kandidaada batalagdahan, Ulaan-Yde goorodot zoonil Sajantiin somonoi „OSO“ kolxoz bolbol 440 gektaar paar beledxexe plaanital baigaa, eneenee 56 gektaar ylyybshelen beledxehen baina. Tus somonoi Jezoovoi neremzete kolxoz (tyryyleg-sen Ilyyskin) bolbol paar beledxexe plaanaa ysysed sa-xuu dyrgree.

Edenerlei paar beledxelgiin xydelmeriliij amzaltataigaar yngergelge bolbol jirexe zilei ynder urgasiin yndehu huuri tabina.

Sanzin.

Plaanaa ylyybshelen dyrgabe

Koriiin aimagai Koriiin somonoi Kaarl Maarksai neremzete kolxoz bolbol 1-dxi riaadta 410 gektaar paar xaxalxa plaan-tai baihanaa, 476,50 gektaar xaxalza, plaanaa 116% dyrg-hen baina.

Gadan, tus kolxoz xadaa 2-dxi riaadta paar xaxalgiil exiled, 65 gektaar xaxalba. Traktoristnuud Arjaa Bajanai ba Zabal gegsed paar beled-xelgede jaxax zuura, yder byriingee noormijii ylyybshelen dyrgedeg baigaa.

DAMBIIN.

Oroidoo 42 procent

Zunai sag eeriinge erxede oroo. Sag yngerezel ba-na. Oroi tarilga yni tarigdaza dyrgedex johotoi baigaa. Gebeş Zagarain aimagai, Dodo-Illiinske somonoi Staalinal neremzete kolxoz bolbol ene ondo 11 gektaar gazarta ogoroodno kylstyryenydei tarilga xexe plaanai baigaa. Tiiged, eneenee mynoe arai geze 42% dyrg-gehen baina.

Tus kolxozoi xytelberleg-qed bolbol eneeniji sag bolzor-ton, erxim şanartaaigar tariza, ogoroodno kylstyryenydei tarilgahaa ynder deede urgasaxa-xiin tylee temesedeggyi baina.

GATABOON.

Selbkoornuud bişene

Erxim malşad

Kori. Xezengiin somonoi Leeninei neremzete kolxoz bolbol malai tyl abalgili xortogoyigeer yngeregeze baina. Tus kolxozoi eberite malai feerme deere eerilingee xydel meride erxim zişee xaruldag malşad ton olon bil. Zişelxede, nyx. Serenzed Cedebel geg-şe plaanaigaa johoor 15 yneee, Cebzed Batiin gegse—13 yneee, Nadmid Erdeniin—18 yneee tugaluluxa baihanaa, edener bolbol myne neges tugal yxylengyl, 100 proc. plaanaa dyrg-gehen baina. Tugalnuudan tobir targanuud.

Malazal deere erximeer xydelmerihenegee tylee edener xadaa kolxozogoo zyghee xeden dixin eldeb sentei zilynydeer şagnagdahan baina.

JAASLI BAIGUULXA ŞUXALA

Zede. Deede-Toriin somonoi Engelbsei ba Jezoovineremzete kolxoozudta jaasliin nahanal xyyged jixe olon. Teed, ede kolxoozudat togtohonho kol-şo, negeş harin torşo jaslii baigulagdaggyi deereheen, ybehenei ba tarlaanai xurialga g.m. surxala kampaani-nuudai yjede xeden xydelme-riiin exenernyyd xyygedtee barigdaza baidag baina.

Usar itmehi, oirin sagta xyygedei jaaslii baiguluxa ton surxala boloo.

G. Zerbaajev.

Zemeteniuurnuudiinb eliryylxe

Bicçyr. Bodonguudai somonoi Leeninei neremzete kolxozoi pravleeniin gesyyd ovini deereksi soloomilji hylrilexin orondo, galdaan baina. Ene galai ajuulhaa bolzo, Xuzar-Xoo-loi geze tus kolxozoi zunai bairada barigdahan, Radniin Jise gegşin ger şatahan baina.

Nixer Radniin gegse eeriln-gee kolxozoi xytelberleg-qed aigaad, gerecine tuxai asuudal tabingyi jabana. Jyyb gexede, tus kolxozoi pravle-niin xadaa kritike ba samokritikili xabşadag baina. Ene usharhaa tus xeregte pro-kuratuirin oorganuu anxara-iaa tabiza, zemete niurnuudiinb eliryylxe johotoi.

D. Cerenei.

STAXAANOVSKA HARA YNGERGEGDEBE

Ulaan-Ydiin uhan zamai traan-ridaagyil ba udaridaxahaa bai-sport bolbol RSFSR-ei ba tagai, negen hariin torşo soo zavkoomoim tyryylegse 3 daxin helgehen deerehee, jamarş xy-delmeri jabuulagdaagyil baixa jym. Lime baihan deerehee ene staxaanovska hara soozavoodoi-n byxil xydelmerisedei 50% xy-xegyin socmyriisööde orolsoo Nygöö talahaa, tus zavoodoi plaanova otdeel bolbol staxaa-novska hariin plaaniiji tabiza ygöegyl baihanhaa bolzo, xy-delmerisedei azalgyi baigla ba materiaalaar dutaza haataxa g. m. jabadalnuud yzegdehen baina.

Tereenhee gadana, staxaa-novtan udaarniguudaga ycood zyboer xedeggyi baihan usar-haan ydedenein too xorohon baina.

Zygoer xydelmerisen duta-magy gedeg şaltagaan durdaxa-jabdal gardag. Ene bolbol ton barimtagyi şaltagaan myn. Jyyb gexede, baihan xydelmerisedei-gée xysiji zyboer emxidze, ydedenei dunda niitii polit'ices-ke xydelmeri jabuulan, socmyriisööde yrgenöör delgeryylze, y-ledberiingne noormijii dyrgedex jabadalda, xydelmerisedeo bygediin xabaadulza şadaagyi baihanhaan bolno. Tiiged, za-vood deerenx erxim staxaanovtan, sag yrgelze noormoo 200-300%oxyter dyrgedeg xynyyd olon bii. Zişelxede, Teel'nikov, Saabinov, Rozonkiind, Kliizov ba bışed olon. Edenei zişeeji bişey xydelmerisedei dunda nebetteryylxe jabadal ygei baihan baina.

Gebes, flood deere erximeer xydelmerileze, staxaanovska hariiji prograammiyi ylyybshelen dyrgenhe paroxooduud bii: «Ulaan-Yde» (kapitaan Kreşen-nikov), Kyibesevei neremzete paroxood (kapitaan Rykobis-nikov), «Burla» (kapitaan Fi-diaashev) g. m. paroxooduud bolno.

Myn syderemoontno zavood bolbol ene staxaanovska hariiji jamaraar yngeregeze bainab ge-ze xaraza yzbel, tiimeş hain ge-meer biş, ene hara soozavoodan-tanai too 77 xynhee 99 xyn xyter olosorhon bolbos, xojor zuutan 50 xyn baihanaa 25 xyndee orohon, gurban zuut-an 3 xyn baihanaa 2 xyndee orohon ba myn tereselen udaarniguudai too doosoo orhon baihan. Tiiged, ene jyy xaruulnah gexede, negen talahaa, zavko-miin xadaa, xydelmerisedei duu da socmyriisööji tolgoilon úda-

lime deerehee, Uhan zamai traansportiin partiiuna komso-moolisko ba profsojuuza organizaacanuud bolbol paroxoodstvo yngeregeze bainab. Tiiged, ene jyy xaruulnah gexede, negen talahaa, zavko-miin xadaa, xydelmerisedei duu da socmyriisööji tolgoilon úda-

Ispaanidaxi froontonuud deere

(TASS-i in medeeselnyydhee)

Lev aantiin froont

Ispaaniin oboroontin minis-teerstviin medeesehenel johoor, ijyyniil 22-oi yder byxil Le vaantiin froont deere, Teryee-liiin ynder xadanuudhaa Kas-telloon gubi xyter, miateenigyyd bolbol jixe xysete

teryeeliin seektorto miateenigyyd bolbol jixe xysete yzze, Moora de Ryb-jelos teese ataaka xeehee zog-sood baina.

Pyeble de Valvveerde seektorto miateenigyyd bolbol respyyblikaanska aarmilin şanga soxilnuudat gederge soxiulaa.

Viljarealaal seektorto res-pybylikaancanuud bolbol mia-

Centraalna froont

Estremadyyrin seektorto pyblikaancanuudai poziciliyi boombodoo.

Ijyyniil 22-oi yder 4 ças 30 minutada fasil samoi-hoodud bolbol Barselonilji dobtoloz doro xegdehen baina. Pensjarin seektorto miateenigyydai ataakanuud respyblikaanska aarmilaar gederge soxiulab.

Tee yder fasil aviaaca bolbol Barselon, Albsiira ba Valeensiji boombodoo. Boombo-dolgilin rezyltaadta Valeensiji poort deere angliiski.

«Torpenees» paroxoodi jih-ada şingegeee. Myn Valeensilin poort deere baigaa greceske „Synoon“ syydne gemtee.

ZURAG DEERE: Uzbeekske SSR-ei, Bassaanska raiono, Kalininai neremzete kolxozoi staarşa çabaan nyx. Raxmaan bolbol 300 karakyleve xonidiji xaruuhaldag ba neges tolgoi xorolto bolgoogyt baina. (Sojuuzfoto)

Main 20-do Tyyle goorodto, Sojuuzna ba avtonoomno Respublikyydei Verxoovno Sovet-ydei hungaltada zo-riuulagdahan, XIII Byxesojuzna planeerne myriisööne neg-dehen baina.

ZURAG DEERE: Myriiseede xabaadalsagşa, soved planerizmiin maaster Dyssia Zelenkoova.

(Sojuuzfoto)

Respyyblike dotor

Yzegdeegyi rekord

Hajaxan PVZ-ol instyrmenv-taallina cexilin staxaanovskaa toorkar II. Laavtev gegse gal-kilin milticigyydiji xedeede ne-ge smenee sooz noormoo 1200 proc. dyrgaze, 7 caasaigaan xydelmerilin sag too 201 tyrex-ge g 80 mynge olohon baina. Tiiged, daxin ilmenydy rekoord-nuudijii tulaxin tylee beled-xelei xydelmeri xegdeze baina.

Ondaatornuudtai bolbo

Bargaranai aimagai, Bajal goloi somonoi, Kaarl Maarks, neremzete kolxoz bolbol, „Kj-seger“ geze nuurta 12 onda-tornuudijii asarza ysrehen ba-na. Ede amitanuud xadaa xydelmeri xegdeze baina.

Zilde 8-daxin tyreddeg, neg tyredede 8-10 gylgedili gogadag baina. Nege tomo orara daatatrii arahan xadaa 8 tynde-tuksi sentel.

Tiiged, tus kolxoz xadid he-deenili jiraatanai ba xynxi bariza xorooxogyin tuladyze nuur deere xaruulnuudijii bix-bihan baina.

B. BADMIIN ze

Satarai tyriiliir

Ene onoi ijyyniil 25 Ulaan-Yde goorodoi „Dinada mo“ klyypte satarai respyyblikaanska tyriiliir neegdeed, na-daza exilbe. Ene tyraliir bolba RSFSR-ei ba BMASSR-ei Vulin-koovno Sovet-ydehungaltiin ydereer ba Burla Kly. Mongol respyyblikilin 15 oni n-oyn ydereer dasaramduulan eney xildxegdehen baina. Tyrilliir respyyblikilin çimploon Lepi-xin ba busad, Ulaan-Yde gyyd, rodroh 6 xyn xabaadara ybi myn Zakaamiz, Tynken, Zed Xori, Kabaanska, Biçyrr, Zegarai ba bişe raloonud dbe-lon predprijaatinuudhaa Spilydel-tin zavood, Mixanai kombs u-naad, PVZ, Silei zavood Ulaan-Aermi g.m. naadaxa bodi.. na. Satarai tyriiliir bolber-ijyyliliin 5 xyter yrgelzeel. Itad

probeegel grafiçeske plaa-nili bolzorhoon urid dyrged deerehee, parovozi tyli-sili neleedgyi ekonomildog baina.

Gadana, ede staxaanovtan-krivonoosoton nyxed Baltu-noov, Vasiliyev, Lipaatoov gegsed staxaa-novska-krivonoosovsko meete-deer xydelmerilize, yder byxe-neigee daabariliyi ylyybshelen dyrgedeg baina. Zişelxede, tymer zamal arkoomoor tabig-dahan grafiçeske plaanat johoor yderegees daabariliyi 150 proc. tyter ylyybshelen dyrgedeg baina.

Probeegel grafiçeske plaa-nili bolzorhoon urid dyrged deerehee, parovozi tyli-sili neleedgyi ekonomildog baina.

Gadana, ede staxaanovtan-krivonoosoton nyxed Baltu-noov, Vasiliyev, Lipaatoov gegsed xadaa staanca Mesovoi ba Petroovsko zavood xojoroi xoo-rondo xedil daxin reise xeehe-zuura xarguidaa negesji avaari, kryşenii g.m. xeegyl baina.

„Ynen“ gazeedei signalaar

, B. M. Ynen“ gazeedei logdogi „Salgalta xoxe joingilir“ toli bolbo“ gehen materialoo. yndehere salgaza yzexet, ag dursagdahan faktanundimlin bygede todorozi, malazal deen xorololgjin xydelmeri jabuulduu baihanaiiga tylee Byjantyj had C. D. gegse xuuliin xarjatay salgada xabaadulagdaba. Gordan, Cilibikov C. gegse malan riisalgada xabaadulagdaba irta, kerde sentel baixa jym.

Angai feerme

Zagarain aimagai Doodo-Ilkiin somonoi Staalinal neremzete kolxoz bolbol yngeregeze bainen onoi oktiabry harada 4 exa be 1 ere ynege xudaldan abza angal feerme togo-toohon baina. Enz zilde ede ynegeteden tyreze, 15 gylege gargahan baina. Nege ynegeniin 1300 tyxeril sentel baixa jym.

Xariuusalgata redaaktoriji tyr orologşo C. NIMAAJEW

KINOOTEATRNUUDTA:

„PROGRESS“

Kozaak Goolotiin tuxai hanal

„ERDEM“

Zangezyr